

Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 784
Chủ nhật
Ngày 8 - 1 - 2023

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: tsbaothaibinh@gmail.com

KỲ HỌP BẤT THƯỜNG LẦN THỨ HAI, QUỐC HỘI KHÓA XV

Thảo luận một số nội dung của kỳ họp

Các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng các đại biểu dự họp.

Tiếp tục chương trình kỳ họp bất thường lần thứ hai, sáng ngày 7/1, tại Nhà Quốc hội, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ, Quốc hội thảo luận tại hội trường về Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

Trước đó, sáng ngày 6/1, Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đã được các đại biểu Quốc hội thảo luận tại tổ. Qua thảo luận tại hội trường, đã có 26 đại biểu phát biểu thể hiện quan điểm nhất trí đánh giá cao Chính phủ và các cơ quan của Quốc hội đã tích cực chuẩn bị hồ sơ Quy hoạch tổng thể quốc gia và báo cáo thẩm tra. Đây là nhiệm vụ mới, phức tạp, chưa có tiền lệ cơ quan lập; cơ quan lập, cơ quan thẩm tra chưa có nhiều kinh nghiệm nên việc xây dựng và thẩm tra Quy hoạch tổng

thể quốc gia là nhiệm vụ rất khó khăn, gặp nhiều thách thức nhưng Chính phủ và các cơ quan của Quốc hội đã rất cố gắng, nỗ lực để thực hiện nhiệm vụ, kịp thời tiếp thu những nội dung góp ý để hoàn thiện dự thảo nghị quyết gửi tới các đại biểu Quốc hội nghiên cứu.

Từ thực tiễn và kinh nghiệm công tác của mình, các đại biểu Quốc hội đã đóng góp nhiều ý kiến quan trọng để hoàn thiện Quy hoạch tổng thể quốc gia như: Sự cần thiết và cần ban hành nghị quyết trong kỳ họp bất thường căn cứ trên 3 cơ sở chính trị, pháp lý và thực tiễn, sự chuẩn bị nghiêm túc và tích cực của Chính phủ; kết cấu, nội dung các mục tiêu, chỉ tiêu của dự thảo nghị quyết và Quy hoạch; phạm vi, mức độ chi tiết và tính khái quát, phương pháp tiếp cận, căn cứ lập quan điểm, mục tiêu và kịch

bản phát triển; về nhiệm vụ trọng tâm trong thời kỳ quy hoạch, các vùng động lực và hành lang kinh tế; định hướng phát triển và phân bố không gian các ngành quan trọng; giải pháp và nguồn lực thực hiện quy hoạch; danh mục dự án quan trọng quốc gia và thứ tự ưu tiên thực hiện...

Phát biểu tiếp thu, giải trình các ý kiến thảo luận của các đại biểu Quốc hội, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng đánh giá các ý kiến đều rất tâm huyết, trách nhiệm, sâu sắc, có giá trị, đã gợi mở nhiều vấn đề để các cơ quan tiếp tục nghiên cứu, bổ sung hoàn thiện Quy hoạch. Đồng thời cho biết sẽ nghiên cứu tiếp thu xác đáng các ý kiến của các đại biểu Quốc hội. Bộ trưởng cũng cho biết thêm, trong quá trình phát triển, nếu thấy đủ điều kiện sẽ điều chỉnh, bổ sung các

vùng động lực mới để phát huy được tối đa tất cả các lợi thế, tiềm năng, thế mạnh của các vùng, các địa phương. Các kịch bản tăng trưởng đã được nghiên cứu kỹ lưỡng, trên cơ sở đánh giá đầy đủ các yếu tố tác động, cân đối các nguồn lực phù hợp với cả các yếu tố thực tiễn, tận dụng khai thác được tất cả các lợi thế so sánh của các vùng và của cả nước cũng như các cơ hội mới, xu thế mới để phát triển nhanh, bền vững, đáp ứng được yêu cầu phát triển, bám sát để cụ thể hóa mục tiêu Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng.

Phiên họp buổi chiều, dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Quốc hội thảo luận tại hội trường về: Đánh giá việc thực hiện quy định tại Nghị quyết số 30/2021/QH15, ngày 28/7/2021 kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XV về các chính sách phòng, chống dịch bệnh Covid-19; đề xuất nội dung đưa vào nghị quyết của Quốc hội về việc chuyển tiếp thực hiện một số chính sách theo quy định tại Nghị quyết số 30/2021/QH15 và cho phép tiếp tục sử dụng giấy đăng ký lưu hành thuốc, nguyên liệu làm thuốc hết thời hạn hiệu lực từ ngày 1/1/2023 mà chưa kịp gia hạn theo quy định của Luật Dược.

Tại phiên thảo luận, các đại biểu Quốc hội đánh giá trong bối cảnh dịch Covid-19 đang diễn ra hết sức phức tạp trên thế giới, đặc biệt là với các biến chủng đã gây những tác hại nghiêm trọng tới đời sống kinh tế - xã hội, Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã phối hợp, đồng hành cùng Chính phủ làm việc ngày đêm để kịp thời đưa vào nội dung Nghị quyết kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XV những nội dung quan trọng để Chính phủ tiếp tục chủ động, linh hoạt, áp dụng các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 trong tình trạng khẩn cấp để ngăn chặn kịp thời dịch bệnh lây lan. Nghị quyết ra đời đã đáp ứng được yêu cầu cấp bách trong công tác

(Xem tiếp trang 8)

VŨ SƠN TÙNG

(Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và HĐND tỉnh)

■ DUY TÙNG

Với phương châm “lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ”, thời gian qua, Bảo hiểm xã hội (BHXH) tỉnh đã đẩy mạnh chuyển đổi số, phát huy tối đa nền tảng, nguồn lực về cán bộ, cơ sở vật chất, công nghệ thông tin trong các hoạt động quản lý, nghiệp vụ của ngành để phục vụ tốt nhất quyền lợi của doanh nghiệp, người dân khi tham gia BHXH, bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp (BHTN).

Thực hiện chiến lược chuyển đổi số quốc gia, các đề án, kế hoạch chuyển đổi số của tỉnh Thái Bình, BHXH tỉnh là đơn vị có những bước chuyển mạnh mẽ trong thực hiện chiến lược chuyển đổi số, ngày càng đáp ứng tốt hơn mục tiêu phục vụ người lao động và doanh nghiệp. Ông Trần Thiên Thai, Phó Giám đốc BHXH tỉnh cho biết: Tại Bộ phận tiếp nhận và trả kết quả thủ tục hành chính BHXH tỉnh, BHXH huyện, Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh và các huyện, BHXH tỉnh đã tổ chức sắp xếp cán bộ có đủ năng lực và phẩm chất chính trị để thực hiện nhiệm vụ. Trước kia, hầu hết các giao dịch tại cơ quan BHXH thường phải thực hiện trực tiếp thì nay đã được thực hiện bằng hình thức online, giao dịch điện tử. Các đơn vị, tổ chức, cá nhân tham gia BHXH hoàn toàn chủ động về thời gian nộp hồ sơ, có thể nộp hồ sơ 24 giờ trong ngày và 7 ngày trong tuần, kể cả ngày nghỉ, ngày lễ, ngày tết. Mỗi người dân đều có thể ở nhà, thông qua mạng internet để giao dịch, giải quyết được các yêu cầu theo phân cấp và quy định của ngành BHXH trên cổng dịch vụ công quốc gia, cổng dịch vụ công ngành BHXH. Việc tiếp nhận và giải quyết các thủ tục hành chính tại Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh, BHXH tỉnh được đánh giá là một trong những đơn vị điển hình về tinh thần, thái độ phục vụ công dân.

Thời gian qua, BHXH tỉnh đã chỉ đạo BHXH các huyện phối hợp với các cơ sở khám chữa bệnh (KCB) thực hiện việc sử dụng căn cước công dân (CCCD) gắn chip để thay thế thẻ BHYT khi đi KCB. Đến nay, 295/295 cơ sở KCB đã thực hiện tra cứu KCB BHYT bằng CCCD gắn chip; số người tham gia BHYT sử dụng CCCD khi đi khám chữa bệnh là 175.026 lượt người, số lượt thực hiện thành công là 107.705, đạt 61,54%. Tổng số người tham gia

BHXH, BHYT đã được cập nhật, bổ sung số định danh cá nhân (ĐDCN), CCCD vào cơ sở dữ liệu do BHXH Việt Nam quản lý và đồng bộ với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư là 1.313.460/1.567.940 người, đạt 83,77%.

Ông Lý Công Trường, Phó Trưởng phòng phụ trách, Phòng Công nghệ Thông tin, BHXH tỉnh cho biết: Để phục vụ công tác chuyển đổi số, BHXH tỉnh đã trang bị đầy đủ máy móc, thiết bị, đáp ứng các yêu cầu về hạ tầng, bảo đảm đủ điều kiện để kết nối liên thông các phần mềm nghiệp vụ của ngành và các ứng dụng dùng chung để xử lý công việc trên môi trường mạng nhanh chóng, kịp thời. BHXH tỉnh tích cực hướng dẫn, hỗ trợ người dân đăng ký, cài đặt và sử dụng ứng dụng BHXH số - VssID. Đến nay, tỷ lệ người tham gia BHXH, BHYT cài đặt ứng dụng VssID toàn tỉnh đạt 38,05%. Triển khai giao dịch điện tử cho cá nhân và đơn vị trên tất cả các lĩnh vực BHXH, BHYT, BHTN; 100% các đơn vị sử dụng lao động trong toàn tỉnh đã thực hiện giao dịch với

cơ quan BHXH bằng điện tử. BHXH tỉnh cũng đang thực hiện chi trả lương hưu và trợ cấp qua tài khoản ngân hàng cho 16.872 người, qua đó mang lại nhiều tiện ích cho người thụ hưởng.

Theo ông Trần Thiên Thai, Phó Giám đốc BHXH tỉnh, để triển khai có hiệu quả công tác chuyển đổi số và Quyết định số 06/QĐ-TTg, ngày 6/1/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030, ngành công an cần tiếp tục đẩy mạnh cấp mã số ĐDCN/CCCD cho người dân làm cơ sở cho việc đồng bộ dữ liệu quốc gia với dữ liệu của các bộ, ngành để người dân sử dụng CCCD gắn chip làm công cụ giao dịch. Các cơ quan liên quan cần chỉ đạo UBND cấp xã khi lập danh sách tăng mới hoặc gia hạn đối tượng tham gia BHYT thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo bổ sung số ĐDCN/CCCD để cơ quan BHXH cập nhật và đồng bộ với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Cùng với

đó, các cấp, ngành đầu tư hệ thống thiết bị công nghệ thông tin và đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng với yêu cầu của công tác chuyển đổi số. Đồng thời, đẩy mạnh tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng để người dân hiểu được lợi ích của công tác chuyển đổi số.

Việc triển khai mạnh mẽ công tác chuyển đổi số của ngành BHXH đã tạo thuận lợi tối đa cho các tổ chức và cá nhân trong quá trình giao dịch với cơ quan BHXH, tạo dựng hình ảnh ngành BHXH “chuyên nghiệp, hiện đại, hiệu quả” hướng tới đáp ứng sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp. Để tiếp tục thực hiện mạnh mẽ công tác chuyển đổi số, ngành BHXH sẽ phát huy tối đa nền tảng, nguồn lực về cán bộ, cơ sở vật chất, công nghệ thông tin trong các hoạt động quản lý, nghiệp vụ để phục vụ tốt nhất doanh nghiệp và người dân. Trong đó, tiếp tục rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa các thủ tục hành chính, hướng đến sự đơn giản, dễ dàng, thuận tiện nhất cho người dân và doanh nghiệp.

Cán bộ Phòng Công nghệ thông tin, BHXH tỉnh thường xuyên kiểm tra hệ thống thiết bị công nghệ thông tin.

Là hộ đầu tiên của xã Thăng Long (Đông Hưng) mạnh dạn thuê lại đất 5% của xã ven quốc lộ 39 trồng quất cảnh phục vụ thị trường tết, anh Đỗ Văn Đài, thôn Lộ Vị đã thành công với mô hình kinh tế này. Từ trồng quất, cuộc sống của gia đình anh ngày càng khấm khá.

Những ngày này, đến vườn bất cứ lúc nào cũng gặp anh Đài đang tất bật với các công đoạn cuối cùng chăm sóc quất cảnh để bán ra thị trường đúng vào dịp tết. Nhờ cần cù và kiên trì với nghề trồng quất cảnh, từ một người chỉ biết chơi quất, ngắm quất anh Đài đã trở thành người trồng quất nổi tiếng. Trước đây, gia đình anh thu nhập chủ yếu dựa vào 2 vụ lúa, lúc nông nhàn tranh thủ đi buôn bán kiếm thêm thu nhập. Năm 2016, nhận thấy nghề trồng cây giống, cây công trình có thị trường tiêu thụ lớn, anh Đài đã mạnh dạn thuê lại đất 5% của xã ven quốc lộ 39 để trồng một số cây giống, cây công trình. Anh sang xã Hồng Việt học nghề trồng cây giống, cây công trình áp dụng vào vườn của gia đình nhưng đất ở đó trước đơn vị thi công để vật liệu xây dựng dù anh đã đầu tư cải tạo song vẫn cần, cây

khó phát triển. Anh tiếp tục đầu tư mua đất đổ lên rồi chuyển dần sang trồng quất cảnh. Ban đầu anh chỉ trồng thử vài chục cây quất. Để thành công, anh đi nhiều nơi trồng quất nổi tiếng như Đông Hòa (thành phố Thái Bình), Hồng Việt (Đông Hưng) để học hỏi kỹ thuật của những người đi trước đã thành công. Với niềm đam mê và “mát tay”, quất được anh Đài chăm sóc, uốn tỉa đúng kỹ thuật nên phát triển tốt, có thể đẹp, được khách hàng ưa chuộng. Anh Đài phần khởi nhân rộng ra trên 700m² với hàng trăm cây quất. Tết này vườn nhà anh có 400 cây quất phục vụ nhu cầu của bà con. Chia sẻ về kinh nghiệm trồng quất cảnh, anh Đài cho biết: Để trồng được quất đẹp, quả to, đều, có đủ quả chín, quả xanh, lộc và hoa theo phong thủy của người Việt khi trưng tết thì tháng 5 tiến hành đào gốc, khoanh rễ cho quất; canh quất giữa tháng

6 ra hoa là quả sẽ chín đúng dịp tết, còn trước đó quất ra hoa thì vật đi. Từ tháng 6 đến tháng 8 tập trung chăm cho quả to, đều, bóng mượt; tháng 9, tháng 10 chăm để cây ra lộc. Cây bị sâu bệnh, phát triển kém thì phải chăm riêng, rồi cách bón phân, phun thuốc, tưới nước cũng phải khoa học. Khi trồng phải uốn nắn các cành cây từ khi còn non để tạo ra được những cây có thể lạ, dáng đẹp, phù hợp với thị hiếu của người tiêu dùng. Thời điểm này, anh Đài đang tập trung buộc cành làm đẹp cho quất trước khi xuất bán.

Đầu tháng 11 âm lịch, khách đã đến vườn của anh Đài lựa chọn, đặt mua quất đưa đi các tỉnh, thành phố bán cho người dân chơi tết. Anh Nguyễn Thành Luân, xã Minh Phú (Đông Hưng) cho biết: Tôi đi xem ở nhiều nơi thấy quất ở vườn của anh Đài đẹp hơn, quả to, đều, lá xanh, giá hợp lý, vì vậy tôi đặt mua khoảng 100 cây to và nhỏ về bán cho bà con trưng tết. Không chỉ có khách mua buôn mà khách lẻ có dịp đi qua vườn quất thấy quất đẹp cũng rẽ vào chọn. Chị Nguyễn Quế Anh, xã Hòa Bình (Vũ Thư) cho biết: Có việc đi

qua đây, thấy vườn quất đẹp tôi vào lựa, chơi sớm cho có không khí tết. Giá năm nay có đắt hơn các năm, rẻ thì chơi cây to, đắt thì chơi cây nhỏ. Quất, đào là 2 loại cây không thể thiếu trong những ngày tết của gia đình tôi.

Theo anh Đài, thời tiết năm nay thuận, quất đẹp, vườn nhà anh bán từ 350.000 đồng đến 1 triệu đồng/cây, cao gấp 1,5 lần năm ngoái. Dự kiến năm nay nếu bán hết, vườn quất cho thu trên 150 triệu đồng. Dù phải chăm sóc tỉ mỉ từ đầu năm đến tận cuối năm, một năm thu duy nhất một lần song nguồn thu từ trồng quất cao gấp 10 lần so với cấy lúa.

Trồng quất không chỉ làm giàu cho gia đình, anh Đài còn tạo việc làm theo thời vụ cho 5 lao động, nhất là dịp cuối năm. Và đặc biệt là một số hộ cũng học theo anh Đài chuyển đổi diện tích cấy lúa kém hiệu quả gần đó trồng quất tết để cùng làm giàu. Nếu trước đây, thu nhập từ cây quất cảnh chỉ “thêm thắt” cho chi tiêu dịp tết, thì nay trồng quất đã mang lại nguồn thu chính, giúp gia đình anh Đài làm giàu, khấm khá ngay trên mảnh đất quê hương.

Khách hàng đến vườn nhà anh Đỗ Văn Đài chọn mua quất.

■ TÚ ANH

Sinh ra ở nôi chèo Sáo Đền, lấy chồng về nôi chèo làng Khuốc, cả cuộc đời Nghệ nhân ưu tú (NNUT) Phạm Thị Cậy như đã được định đoạt dành cho hát chèo. Từ tình yêu với chèo cổ được bố mẹ trao truyền, bà Cậy tự hào vì con và cháu của mình giờ đây đều đang nối nghiệp “giữ lửa” nghệ thuật truyền thống.

Không chơi nhạc cụ, vợ hát chèo, các con, các cháu đều theo nghiệp chèo, vì vậy trong gia đình NNUT Phạm Thị Cậy hiếm khi nào vắng tiếng đàn, tiếng hát. Nói về làn điệu chèo độc đáo của làng Khuốc, bà Cậy hồ hởi: Trước đây, tôi là diễn viên của đoàn chèo tỉnh Lai Châu, nhưng vì đam mê với hồn chèo Khuốc nên năm 1984 tôi trở về xã Phong Châu (Đông Hưng). Cũng bởi yêu chèo Khuốc, tôi đã quyết định ở lại làng từ đó tới nay. Không có sách vở, giáo án, các nghệ nhân làng Khuốc dạy chèo bằng cách truyền khẩu và làm mẫu động tác cho mình bắt chước, chứ nào có được dạy xuống âm như bây giờ. Hát đã khó nhưng đệm với trống còn khó hơn gấp bội bởi những chỗ giai điệu hát ngân hoặc ngừng nghỉ mới được phép điểm dều lên mặt, đánh trống mỗ nghệ nhân mở miệng hát là điệu cấm kỵ. Cùng một làn điệu, tiết tấu như nhau nhưng phong cách chèo Khuốc hát mộc mạc, giản dị, rộn rã và xao động hơn. Lối hát chèo Khuốc không đi sâu vào nhịp phách phức tạp, không nhả chữ theo lối khôn ngoan nhà nghệ, không làm lẫn phụ âm.

Được các cụ cao niên trong làng Khuốc tận tình truyền dạy hát chèo, diễn chèo, tình yêu, niềm tự hào với chèo cổ của quê chồng cứ ngấm dần vào người con gốc Sáo Đền từ lúc nào không hay. Giờ đây, bà Phạm Thị Cậy đảm nhận vai trò Chủ nhiệm CLB chèo làng Khuốc với gần 40 thành viên. Bà cũng là nghệ nhân trẻ tuổi nhất trong 4 Nghệ nhân ưu tú, Nghệ nhân nhân dân của làng Khuốc đang nỗ lực trao truyền chèo Khuốc cho các thế hệ. Xem NNUT Phạm Thị Cậy biểu diễn, khán giả há hê với vai mẹ mỗ trong vở chèo “Quan Âm Thị Kính” có tính cách đốp chát nhưng thật thà, dám dấn phá những sai trái của chế độ phong kiến; lại cảm thương với vai bà

Thí sinh Phạm Thị Hằng thể hiện trích đoạn chèo cổ.

chài trong trích đoạn chèo cổ “Vợ chồng thuyền chài” - một cô gái thủy mị, nét na, có tình có nghĩa nhưng do căm giận kẻ bạc tình mà đã gieo mình xuống sông tự vẫn, được một ông chài ở tuổi 70 cứu giúp nên nguyện lấy ông lão làm chồng dù lắm kẻ gièm pha... Ngoài ra, tiếng hát của NNUT Phạm Thị Cậy còn được biết đến qua những bài chèo cổ, điển hình như “Tuyệt đại song Thương”, “Hề đơm đó”, “Ván cờ tiên”...

Tham gia biểu diễn và truyền dạy cho nhiều lớp học sinh của làng chèo Khuốc, bà Cậy tự hào tới nay đã có nhiều người trong số đó trở thành những hạt nhân tiêu biểu bảo tồn nghệ thuật chèo truyền thống. Đặc biệt, học trò ưu tú phải kể đến là giảng viên trẻ tuổi, tài năng Quách Hồng Xiêm, hiện đang công tác tại Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Thái Bình. Ở nhà là mẹ - con nhưng đối với nghệ thuật chèo, là học trò. Từ 5 tuổi, Xiêm đã quen với việc đi lưu diễn nay đây mai đó cùng bố mẹ. Mẹ diễn chèo, con là khán giả say sưa theo dõi. Về nhà, mẹ tập chèo, con cũng tập theo. Mẹ tham gia CLB chèo của làng, con cũng hào hứng theo từng buổi tập. Vì vậy, đã tới

luyện nên một Hồng Xiêm hiểu chèo, yêu chèo, duyên dáng trên sân khấu và am hiểu trong từng bài giảng.

Không chỉ con gái Quách Hồng Xiêm mà với cháu nội Quách Hà Linh, NNUT Phạm Thị Cậy cũng chú trọng cho cháu làm quen và hiểu chèo, yêu chèo từ ngày còn thơ bé. Bố mẹ đi làm ăn xa nên cả tuổi thơ Hà Linh chủ yếu ở cùng ông bà nội. Bà đảm nhận CLB chèo của làng nên với em chèo thân quen như hơi thở trong cuộc sống thường nhật. Mới học cấp 2 nhưng Hà Linh đã dạn dày với sân khấu qua nhiều cuộc thi từ cấp tỉnh tới toàn quốc. Thường ngày là cô bé cá tính nhưng lên sân khấu bỗng chốc lại trở thành nữ chín của làng chèo, đảm nhận vai diễn về những người phụ nữ chịu nhiều thiệt thòi, bất hạnh trong cuộc sống, có tâm hồn chất chứa nhiều ưu tư, trăn trở nhưng luôn cao thượng, giàu lòng nhân ái, vị tha.

Nặng lòng với quê hương là nôi chèo Sáo Đền, NNUT Phạm Thị Cậy luôn trăn trở nơi đây đã từng là một trong ba làng chèo vang danh một thuở nhưng đến nay, trải qua nhiều thăng trầm, nghệ thuật chèo dần mai một. Ngay khi biết tin Sở Văn hóa,

Thể thao và Du lịch phối hợp với UBND huyện Vũ Thư tổ chức lớp tập huấn truyền dạy nghệ thuật chèo tại xã Song An nhằm góp phần từng bước khôi phục, phát huy giá trị nghệ thuật chèo tại vùng Sáo Đền, bà động viên, khuyến khích các thành viên trong gia đình mình tích cực tham gia. Kết quả, chị gái Phạm Thị Dung của bà là Chủ nhiệm CLB chèo Sáo Đền, còn em trai cũng đã có màn thể hiện xuất sắc vai diễn Lý trưởng ở trích đoạn “Lý trưởng mẹ Mò” trong vở chèo “Quan âm Thị Kính”, mang đến nhiều phấn khích cho khán giả tại buổi ra mắt CLB chèo Sáo Đền.

Cả cuộc đời dành cho chèo cổ, NNUT Phạm Thị Cậy cũng như bao người con quê lúa mong và tin rằng một ngày không xa, nghệ thuật chèo với những giá trị và bản sắc riêng có sẽ sớm được UNESCO công nhận là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại. Chính bà cùng những người thân yêu trong gia đình cùng bà con lối xóm, cùng những người hiểu chèo, yêu chèo trên khắp dải đất hình chữ S sẽ trở thành những nhân tố tiêu biểu để chung tay bảo tồn nghệ thuật truyền thống của cha ông.

Lặng thầm bảo tồn tín ngưỡng THỜ MẪU

■ THANH THỦY

Những ngày giáp tết Nguyên đán Quý Mão 2023, trò chuyện cùng nghệ nhân đồng thấy Hoàng Lê Thềm - thủ nhang đền Buộm, nơi thờ Thánh Mẫu Đông Nhung đại tướng quân Vũ Thị Thục, xã Tân Tiến (Hưng Hà), chúng tôi có ấn tượng sâu sắc về một con người rất đổi bình dị, đổi thường nhưng trong mỗi câu chuyện của ông đều mang đậm giá trị tinh thần, văn hóa của thời đại. Hơn 20 năm qua, ông Thềm miệt mài hoạt động thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu, góp phần gìn giữ, bảo tồn và làm lan tỏa giá trị đích thực di sản văn hóa của dân tộc.

Sinh ra và lớn lên trong một gia đình có truyền thống cách mạng nên ông Thềm sớm được tiếp thu lý tưởng của Đảng. Đầu năm 1965, theo tiếng gọi của Tổ quốc, ông đã nhập ngũ và tham gia chiến đấu tại chiến trường B5 tỉnh Quảng Trị. Sau khi xuất ngũ, ông về công tác tại Công an tỉnh Thái Bình. Năm 1983, ông được điều động về phục vụ tại Công an huyện Thái Thụy, sau đó nghỉ chế độ và trở về địa phương.

Trải qua nhiều cương vị, ông Thềm luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Năm 1990, ông được bầu làm Trưởng ban trụ trì đền Thượng, xã Đông Phương (Đông Hưng) cùng với chính quyền địa phương xây dựng đền khang trang, to đẹp. Với sự nhiệt huyết của mình, cuối năm 2001, theo đề nghị của huyện Hưng Hà và xã Tân Tiến, sự đồng thuận của nhân dân, ông được mời về làm thủ nhang đền Buộm. Đây là ngôi đền nằm trong quần thể di tích lịch sử văn hóa đền Tiên La (xã Đoan Hùng và xã Tân Tiến), được xếp hạng di tích lịch sử văn hóa quốc gia năm 1990. Do chiến tranh và thiên nhiên khắc nghiệt, ngôi đền đã bị xuống cấp nghiêm trọng. Từ đó ông Thềm cùng chính quyền và nhân dân địa phương đã đứng lên vận động xã hội hóa trùng tu và tôn tạo lại khang trang, to đẹp. Tòa hậu cung là nơi đặt tượng thờ Bát Nạn tướng quân, hệ thống câu đối, đồ thờ, đồ tế khí bằng đồng được sơn son

Lễ hội đền Buộm, xã Tân Tiến (Hưng Hà).

thiếp vàng lộng lẫy; các cung thờ được tạo thành hành lang khép kín, là nơi nhân dân và du khách thập phương đặt hương hoa và cử hành lễ Thánh; hai bên có cổng ra vào, trước án có giếng ngọc thể hiện sự huyền bí. Hàng năm, vào dịp ngày mất của Bát Nạn tướng quân, ngày 17/3 âm lịch, đền Buộm lại mở lễ hội bày tỏ lòng tri ân với những người đã hy sinh vì quê hương, đất nước.

Từ khi về tiếp nhận ngôi đền này, ông Thềm đã hội tụ du lịch văn hóa tâm linh của người dân địa phương và quý khách thập phương, gắn với các nghi lễ

thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu độc đáo. Trong mỗi buổi lễ, ông Thềm luôn chín chu từ trang phục đến cung văn, vũ đạo luôn bảo đảm sự tôn nghiêm, thành kính, thể hiện đúng giá trị tinh thần là ca ngợi công ơn các vị Thánh, Mẫu, tái hiện lại hình ảnh oai hùng của các vị tướng quân đã có nhiều công lao xây dựng và bảo vệ đất nước. Ông Thềm cho biết: Thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu Tam Phủ của người Việt là di sản văn hóa đã được UNESCO công nhận nên chúng ta cần phải bảo tồn và gìn giữ những giá trị mà ông cha ta đã để lại. Vì vậy, trong các giá hầu đồng có

sự xuất hiện của những nhân vật múa với tính cách khác nhau, đồng thời quy tụ khá nhiều thể loại, đòi hỏi người thể hiện phải hiểu biết lịch sử, tâm linh, có kinh nghiệm chuyên môn và quan trọng hơn là phải nhập tâm vào từng giá hầu. Để bảo tồn di sản văn hóa này, tôi đã truyền dạy thành công cho nhiều người, đồng thời tuyên truyền, vận động các thanh đồng đạo quan thực hành tín ngưỡng theo đúng Luật Di sản văn hóa.

Không chỉ chú trọng thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu, ông Thềm còn tích cực vận động các nguồn xã hội hóa để nâng cấp, tu sửa chỉnh trang đền ngày một khang trang. Được chứng kiến cách ông chỉ đạo công nhân gấp rút hoàn thành công việc sửa chữa đền Buộm trước tết Nguyên đán để chuẩn bị cho mùa lễ hội đầu xuân Quý Mão 2023, không ai nghĩ ở cái tuổi ngoài thất thập mà giọng nói của ông vẫn hào sảng và tràn đầy năng lượng đến vậy. Là một nghệ nhân thực hành nghi lễ tín ngưỡng, ông đã có nhiều đóng góp cho việc bảo tồn, gìn giữ và phát huy loại hình nghệ thuật tâm linh này. Bản thân ông được cấp bằng chứng nhận "Nghệ nhân vì sự nghiệp bảo tồn và phát huy văn hóa dân tộc" và kỷ niệm chương "Vì sự nghiệp di sản văn hóa Việt Nam"... Ông Lê Gia Tứ, Chủ tịch UBND xã Tân Tiến cho biết: Ông Hoàng Lê Thềm đã có nhiều đóng góp cho việc bảo tồn, gìn giữ đền Buộm như ngày hôm nay. Không những thế, những năm qua, ông thường xuyên tham gia các phong trào, hoạt động từ thiện. "Uống nước nhớ nguồn", ông cùng với chính quyền và dân làng đã phát tâm công đức xây dựng đình, chùa tại địa phương như chùa Nham Lang, đình làng thôn Lương Ngọc. Với những cố gắng không ngừng trong mọi công việc, ông luôn hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao phó.

Giờ đây, mặc dù tuổi đã cao nhưng lúc nào ông Thềm cũng giữ quan điểm của mình, còn sức khỏe thì còn cống hiến cho cộng đồng và gìn giữ nét đẹp văn hóa tín ngưỡng của dân tộc. Dốc một lòng thờ phụng, chăm lo cửa Thánh, cửa Mẫu. Tâm nguyện xây dựng đền Buộm sắp được hoàn thành. Mong muốn nơi đây là địa điểm văn hóa tâm linh để những người thành tâm về lễ bái đã trở thành sự thật. Đó cũng là tấm lòng của người đồng đền vẫn âm thầm tiếp bước tiền nhân, đền nhang tri ân công đức Phật, Thánh, các đẳng bậc thần linh tại đền, gìn giữ nét văn hóa thiêng liêng của đất Việt.

CÀ PHÊ VÀ SỨC KHỎE

■ *Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC*

Thực chất cà phê có chứa được chất Caffeine, ngành dược đã dùng cafein để sản xuất ra các loại thuốc chữa bệnh khác nhau. Ngoài cà phê, chất Caffeine còn có ở trong trà, cô ca và các sản phẩm khác...

1) Tác dụng của chất caffeine:

* Chất caffeine được sử dụng phổ biến nhất để cải thiện sự tỉnh táo, nhưng nó có nhiều công dụng khác khi được dùng trong các thuốc kê đơn và không kê đơn.

Tác dụng của caffeine gồm: Giảm cân, giúp tỉnh táo, tăng cường hiệu suất tập thể dục thể thao, cải thiện chức năng não, giảm nguy cơ bị bệnh Alzheimer và Parkinson, thúc đẩy ghi nhớ các thông tin vào bộ nhớ trong thời gian dài, giảm nguy cơ xơ gan, bảo vệ mắt, làm giảm nguy cơ mắc đục thủy tinh thể, phòng ngừa ung thư da, giảm nguy cơ hình thành sỏi thận, giảm nguy cơ bị đột quỵ và tiểu đường tuýp 2...

* Vì cà phê có chứa caffeine, là một chất có khả năng tác động hưng phấn tới thần kinh nên khi uống cà phê sẽ giúp tăng sự tỉnh táo và hoạt động tư duy hiệu quả hơn.

* Giảm nguy cơ mắc bệnh ung thư:

Cà phê có khả năng chống được hai loại ung thư, đó là ung thư gan và ung thư đại trực tràng. Cụ thể là: việc uống cà phê giảm nguy cơ mắc ung thư gan đến 40% theo kết quả nghiên cứu vào năm 2005.

Hàng ngày tiêu thụ 4 - 5 tách cà phê, sẽ giảm nguy cơ ung thư đại trực tràng hơn 15% trong một nghiên cứu diễn ra trên 489.706 người.

* Ngăn ngừa bệnh Parkinson.

Nghiên cứu có bằng chứng cho thấy

những người uống đồ uống có chứa caffeine như cà phê, trà, coca cola làm giảm nguy cơ mắc bệnh Parkinson.

* Giảm nguy cơ đột quỵ:

Ở một số người, cà phê có thể làm tăng huyết áp và nhìn chung cà phê được đánh giá trở thành loại đồ uống làm tăng huyết áp nhẹ, chứ không gây nguy hiểm gì nhiều cho bệnh tim mạch, nếu ta dùng với lượng hợp lý. Thay vào đó, cà phê còn góp phần làm giảm nguy cơ bị đột quỵ.

* Cà phê giúp bạn sống thọ hơn:

Thói quen uống cà phê giúp bạn sống lâu hơn. Kết quả trong hai cuộc nghiên cứu lớn đều cho thấy rằng việc uống cà phê tác động tích cực đến việc giảm 20% nguy cơ tử vong ở nam giới và giảm 26% ở phụ nữ.

Nghiên cứu kéo dài trong 20 năm còn chứng minh thêm những người bệnh tiểu đường uống cà phê đều có nguy cơ tử vong thấp hơn 30%.

* Giảm thiểu nguy cơ mắc bệnh gout:

Nghiên cứu khoa học cũng cho thấy: Uống cà phê sẽ có khả năng làm giảm được nồng độ acid uric ở trong máu. Do

đó, uống tầm khoảng 4 - 5 tách cà phê/ngày sẽ làm giảm khoảng 40% nguy cơ mắc bệnh gout.

* Phòng ngừa bệnh tiểu đường tuýp 2:

Uống cà phê có chứa nhiều caffeine sẽ làm giảm đi đáng kể về nguy cơ mắc bệnh tiểu đường tuýp 2. Theo như một số nghiên cứu của người Nhật thì nếu như uống 3 tách cà phê/ngày sẽ làm giảm được nguy cơ phát triển bệnh tiểu đường tuýp 2 so với những người chỉ uống 1 tách cà phê/ngày. Tỷ lệ giảm là 42%.

2) Những tác hại của cà phê:

Cà phê là một trong những thứ đồ uống được khá nhiều người yêu thích và sử dụng mỗi ngày. Tuy nhiên, nếu như lạm dụng cà phê sẽ ảnh hưởng đến tình trạng sức khỏe cũng như tinh thần của con người.

* Những tác hại mà ta không ngờ tới của cà phê là có thể ảnh hưởng đến gan, thận, dạ dày...

* Tác hại của cà phê khi sử dụng quá nhiều: Gây ra cảm giác lo lắng, mệt mỏi. Việc uống quá nhiều cà phê làm cho cơ

thể hấp thụ lượng lớn caffeine, gây ra tình trạng lo lắng và bồn chồn, thậm chí còn dẫn đến việc thở nhanh và tăng mức độ căng thẳng. Vì thế, hãy theo dõi phản ứng của cơ thể sau khi bạn uống cà phê để điều chỉnh và tránh ảnh hưởng đến sức khỏe.

* Làm tăng tình trạng mất ngủ:

Caffeine cung cấp năng lượng cho cơ thể và giảm thiểu cảm giác mệt mỏi nhưng nếu tiêu thụ quá nhiều sẽ gây ra tác dụng ngược khiến cơ thể mệt mỏi hơn.

* Nếu tiêu thụ với lượng lớn caffeine, sẽ trở thành nguyên nhân làm cho bạn mất ngủ, thậm chí là ngủ không đủ giấc, ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống hiện tại.

* Tình trạng mất ngủ sẽ dẫn đến da khô, nhăn nheo, nhanh lão hóa, quầng mắt thâm, bọng mắt.

Cùng với đó là tình trạng da xỉn màu, tiết nhiều bã nhờn cùng mụn trứng cá. Đây cũng là một trong các tác hại của cà phê đối với phụ nữ dễ thấy nhất.

* Ảnh hưởng đến đời sống tình dục:

Cả nam giới và phụ nữ đều có thể bị giảm testosterone vì uống nhiều cà phê. Nó không có hiệu quả ở những người trẻ tuổi, nhưng với những người cao tuổi dần tới ít có ham muốn tình dục, nếu loại bỏ cà phê khỏi chế độ ăn uống có thể họ sẽ thấy kết quả khả quan hơn.

* Gây ảnh hưởng không tốt tới tuyến thượng thận:

Lạm dụng cà phê quá nhiều nó sẽ ảnh hưởng đến tuyến thượng thận. Bắt buộc tuyến thượng thận phải làm việc nhiều, quá sức, ảnh hưởng đến cả hệ thống tiêu hóa. Ngoài ra, tuyến thượng thận có tác dụng điều hòa nhịp tim, chính vì vậy nếu bất tuyến thượng thận làm việc quá sức sẽ gây ảnh hưởng làm cho cơ thể kiệt sức.

* Ảnh hưởng tới dạ dày:

Trong cà phê có nồng độ pH khá thấp, chính vì thế nếu uống nhiều, sẽ làm cho dịch dạ dày, kể cả máu và huyết tương trở nên toan hóa, sẽ dẫn tới các phản ứng không tốt cho dạ dày. Có thể gây cảm giác khó chịu, đau bụng, khó tiêu. Và nếu uống cà phê nhiều và liên tục nó có thể dẫn tới các bệnh như viêm, loét dạ dày.

(còn nữa)

Hộp thư bạn đọc

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như các CTV: Nguyễn Thanh, Phạm Ngọc Yên (Kiến Xương); Đặng Văn Toàn (Đông Hưng); Công Liêm (thành phố Thái Bình); Lương Thế Lộc (MTTQ tỉnh); Bình Vân (Công an tỉnh); Lại Hợp Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Vũ Sơn Tùng (Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và HĐND tỉnh); Lê Trung, Kim Anh (Đài TTTH Vũ Thu); Hoài Thương, Đình Trọng (Đài TTTH Quỳnh Phụ); Phạm Hưng, Thanh Huyền (Đài TTTH Kiến Xương); Tô Phượng, Hoàng Linh (Đài TTTH Đông Hưng); Trần Hiền (Đài TTTH Tiền Hải); Nguyễn Đình Thu, Lê Hứa Huyền Trân (Bình Định); Đặng Đức Phách, Thạch Bích Ngọc, Phạm Tuấn (Thành phố Hồ Chí Minh); Ngọc Ngọc Thơ (Thanh Hóa); Đặng Thị Ước (Hải Phòng); Nguyễn Minh Thuận (Bạc

Liêu); Nguyễn Thanh Hoàng (Cần Thơ); Đỗ Văn Xuân, Nguyễn Thị Loan (Hà Nội); Nguyễn Đại Duẩn (Quảng Bình)...

Cộng tác với các số báo xuân, CTV Phạm Ngọc Yên có thơ "Nhận huy hiệu Đảng"; CTV Nguyễn Đại Duẩn có bài "Xuân đã về"... Trong bài "Hái lộc thôi chứ đừng bẻ cành, triết hạ cây xanh", CTV Nguyễn Thị Loan nêu những biến tướng của tập tục hái lộc đầu xuân, thay vì chỉ hái một nhánh nhỏ thì nhiều người lại lạm dụng chặt, bẻ những cành lớn làm ảnh hưởng đến cây xanh và môi trường... CTV Đặng Đức có bài "Đâu cứ phải cúng, đốt nhiều đồ vàng mã mới có lộc, phát tài...?" phê phán việc lạm dụng đốt vàng mã vào các dịp tết, ngày rằm, ngày ông Công, ông Táo về trời... nhiều gia đình tổ chức cúng lễ kèm đốt vàng mã tại nhà và tại chùa, miếu, đền, nhiều người mua hàng chục triệu đồng vàng mã để cúng đốt rất lãng phí...

Trong tuần, các CTV gửi cộng tác

nhieu tin, bài thời sự, tiêu biểu như CTV Tiên Dung đưa tin: Vũ Thu tổ chức phiên tòa giả định tuyên truyền Luật Nghĩa vụ quân sự. CTV Lại Hợp Khánh đưa tin: Bộ đội Biên phòng tỉnh tuyên truyền, vận động ngư dân bảo vệ an toàn công trình dấu khí trên biển Thái Bình... CTV Bình Vân có tin: Khởi tố, bắt giam đối tượng cho vay lãi nặng trong giao dịch dân sự; Công an huyện Vũ Thu khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với đối tượng phạm tội "Trộm cắp tài sản"; CTV Lương Thế Lộc có bài "Tháng củ mật" - cần đề phòng trộm cắp, cướp giật...

Cộng tác với chuyên mục "Người Thái Bình - đất Thái Bình", CTV Nguyễn Thanh có bài "Nguyễn Công Thu - người Thái Bình đầu tiên tiếp thu chủ nghĩa Mác - Lênin". Là một trong những người đi tiên phong tiếp thu ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trao truyền, Nguyễn Công Thu (quê làng Động Trung, nay thuộc xã Vũ Trung, huyện Kiến Xương) đã có những cống hiến quan trọng giúp lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc ươm gieo những "hạt giống đỏ" đưa về Việt Nam, xây dựng và mở rộng hoạt động của Việt Nam

thanh niên cách mạng đồng chí hội để tiến tới sự ra đời của Đảng. Chính một phần do hoạt động năng nổ của Nguyễn Công Thu tại Thái Bình những năm 1925 - 1928 nên Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã ra đời sớm và có một số "hạt giống đỏ" từ quê hương Thái Bình đã trở thành yếu nhân trong buổi đầu xây dựng Đảng...

Tin, bài của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Tin, bài gửi về cộng tác đề nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, đề nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc.

Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: tsbaothaibinh@gmail.com.

Trân trọng!

ĐỊNH ĐỀ TỰ NHIÊN

■ QUANG VIỆN

Theo các tài liệu khảo cứu, thuở sơ khai, nghề trồng lúa nước “bén duyên” mảnh đất “ven bờ cuối bãi” (nay là Thái Bình) đã cho những mùa vàng bội thu “kéo” người từ miền núi, trung du tràn xuống “hòa trộn” với dân chài ven biển hình thành dân châu thổ. Do dân số ngày một đông nên những nhóm người tụ tập với nhau tạo nên làng, xã. Mô hình làng, xã phát triển khá nhanh trở thành tế bào quan trọng của xã hội nông nghiệp. Ngoài trồng cấy lúa nước, để đáp ứng nhu cầu “ăn, mặc, ở” của người dân, nghề và làng nghề ở nơi đất mới bắt đầu phát triển.

Lễ hội đầu xuân làng An Liêm, xã Thăng Long, huyện Đông Hưng.

Các nghiên cứu chỉ ra rằng: Hiện nay, quá trình hội nhập thế giới và việc đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH - HĐH) đã tác động mạnh mẽ, sâu sắc đến các làng, xã, làng nghề Việt nói chung, làng và làng nghề ở Thái Bình nói riêng dẫn đến biến đổi văn hóa của các làng, làng nghề. Các nhà nghiên cứu cho rằng, nguyên nhân của sự biến đổi này chính là do lực lượng sản xuất rất phát triển, phương thức sản xuất được đổi mới, kinh tế hàng hóa thâm nhập sâu rộng vào mọi mặt đời sống xã hội của người dân. Việc làm mà “nghề” mang lại nguồn thu lớn và chủ yếu cho cư dân, làm cho kinh tế nông thôn phát triển, cuộc sống sung túc nên CNH - HĐH ảnh hưởng lớn đến mọi mặt đời sống văn hóa tinh thần của người dân. CNH - HĐH khiến nhiều làng nghề đã không còn tồn tại bởi sản phẩm không có chỗ đứng trên thị trường, hoặc có những làng nghề còn tồn tại nhưng là để duy trì nghề, sản phẩm làm ra có rất ít người tiêu thụ bởi không phù hợp với yêu cầu của cuộc sống hiện đại. Cái còn lại chính là văn hóa làng, điểm mấu chốt để làng nghề tồn tại và phát triển. Văn hóa cũng khiến người làng nghề thay đổi cách nghĩ, từ đó đổi mới mặt hàng sản xuất, công nghệ sản xuất... nhằm đáp ứng nhu cầu thị trường. Cũng từ văn hóa, sản phẩm của các làng nghề cũng biến đổi theo, song sự biến đổi của mỗi làng phụ thuộc vào sự biến đổi văn hóa của mỗi làng.

Cũng theo tài liệu khảo cứu, quan niệm phổ biến cho rằng, nghề và làng nghề đã hình thành nên văn hóa làng nghề. Văn hóa làng nghề gồm hai yếu tố

Theo các tài liệu khảo cứu, đất đai vùng Nam Chu Diên (Thái Bình nay) như một hòn đảo lớn nằm giữa sông và biển, phía Bắc và Đông Bắc là dòng Nông Kỳ (sông Luộc) và sông Hóa, phía Tây Nam là dòng Đại Hoàng Giang (sông Hồng), phía Nam giáp biển. Nội đồng chằng chịt sông ngòi mà tiêu biểu là dòng Trà Lý, Tiên Hưng, Diêm Hộ, Cô... đặc biệt sông Trà Lý (Tiểu Hoàng Giang) như dải lụa chảy từ Tây sang Đông chia đất Thái Bình thành hai nửa, phía Bắc là Châu Đằng, phía Nam là Châu Đặng. Đến thời vua Lê Long Đĩnh [Lê Ngọa triều] đổi Châu Đằng thành phủ Thái Bình. Cư dân khắp nơi đổ về đây sinh sống hình thành lên văn hóa làng nghề. Văn hóa làng và làng nghề được hình thành bởi văn hóa vật chất, văn hóa xã hội và văn hóa tinh thần của làng; các yếu tố đó có quan hệ mật thiết, ràng buộc và phụ thuộc nhau, trong đó nghề giữ vị trí trung tâm.

“văn hóa làng” và “văn hóa nghề”. Văn hóa làng có trước, gồm các yếu tố văn hóa vật thể như diện mạo và cấu trúc vật chất làng, xã, các di tích thờ cúng như đền, đình, chùa, miếu... và văn hóa phi vật thể gồm cơ cấu tổ chức làng, xã, các ứng xử xã hội, lễ hội, phong tục tập quán, tín ngưỡng... Văn hóa nghề là các yếu tố liên quan đến nghề (kỹ thuật làm nghề, đặc trưng sản phẩm nghề, tâm lý và tính cách người làm nghề,...). Văn hóa

làng nghề là các yếu tố tiêu biểu nhất về vật thể và phi vật thể của một làng được hình thành dưới ảnh hưởng của nghề; gắn với việc sản xuất, sinh sống bằng một hay một số nghề. Văn hóa làng nghề có ba bộ phận chính là văn hóa tổ chức (hay cơ cấu tổ chức), văn hóa vật thể (các sản phẩm nghề, các thiết chế thờ cúng, các thiết chế văn hóa) và văn hóa phi vật thể (các phong tục, lễ hội, việc dạy nghề, truyền nghề...) văn hóa

làng nghề, đó là những đặc điểm của yếu tố nghề trong văn hóa tạo nên diện mạo làng. Văn hóa làng nghề, đó là một kiểu loại văn hóa làng, có những đặc trưng của yếu tố nghề, chịu tác động của nghề. Các nhà nghiên cứu khẳng định, văn hóa làng nghề là một dạng đặc thù, là một phức thể các yếu tố văn hóa vật chất, văn hóa xã hội và văn hóa tinh thần ở các làng nghề, giữa nghề và làng, giữa con người và các yếu tố ngoài con người, có quan hệ mật thiết với nhau, ràng buộc và phụ thuộc, tác động vào nhau, trong đó nghề giữ vị trí trung tâm. Ngoài các yếu tố chung của văn hóa làng, văn hóa làng nghề có một số yếu tố đặc thù, như nhịp sống làng nghề, tâm lý và tính cách của người làng nghề... Cũng như văn hóa làng, văn hóa làng nghề được cấu thành bởi các thành tố: Văn hóa vật chất (không gian, cảnh quan làng, di tích thờ cúng)... Văn hóa xã hội (các thiết chế, tổ chức làng, xã; các giai tầng xã hội)... Văn hóa tinh thần (phong tục, tập quán, lễ tiết, hội làng)... Một thực tế, làng nghề truyền thống đã dần ứng dụng máy móc, công nghệ hiện đại vào sản xuất nên sản phẩm làm ra tăng nhanh, năng suất lao động tăng, thu nhập của người dân cao hơn và ổn định. Có thu nhập ổn định, kinh tế phát triển đã giúp người làng nghề có điều kiện nâng cao đời sống tinh thần, quan tâm tới các hoạt động văn hóa, tín ngưỡng tâm linh... Các nghiên cứu cũng không khỏi đặt vấn đề nghi vấn bởi sự biến đổi văn hóa và kinh tế làng nghề cũng không theo một đường thẳng đơn tuyến mà nó hội tụ cả những mặt trái, những yếu tố chưa tích cực cản trở sự phát triển của các làng nghề. Trên cơ sở những luận điểm về biến đổi văn hóa, về làng nghề, văn hóa làng nghề, những biến đổi văn hóa làng nghề chính là tác nhân biến đổi các thành tố cấu thành văn hóa làng nghề. Dưới tác động của các yếu tố chính trị, kinh tế và xã hội. Sự biến đổi này bao hàm cả biến đổi về số lượng và chất lượng, trạng thái. Biến đổi giữa cái cũ và cái mới, từ cái chưa hoàn thiện đến cái hoàn thiện. Qua nghiên cứu một số làng nghề nổi tiếng trên địa bàn tỉnh ta như chạm bạc Đồng Xâm, dệt đùi Nam Cao (Kiến Xương), nghề dệt lụa Thái Phương (Hưng Hà), làng ương tơ Hồng Lý (Vũ Thư), dệt chiếu cói An Vũ, An Tràng (Quỳnh Phụ)... thấy có sự biến đổi bao hàm cả những yếu tố tích cực và chưa tích cực; sự biến đổi đã có chọn lọc và cả những biến đổi chỉ mang tính trào lưu chưa phù hợp. Theo các nhà nghiên cứu, sự biến đổi này cũng hoàn toàn tất yếu, khách quan trong điều kiện CNH - HĐH và hội nhập quốc tế.

Lấy ví dụ làng nghề mộc Vẽ - Diệc, xã Tân Hòa, huyện Hưng Hà. Nằm cạnh làng Lưu Xá, vùng đất cổ, nơi hội tụ của dân di cư từ nhiều nơi khác đến, nơi các triều đình phong kiến đưa tù binh Chiêm Thành, Tống, Nguyên về sinh sống, tới vùng đất mới, bên cạnh việc mang theo tập tục sinh hoạt, văn hóa, nhiều người mang theo nghề thủ công: nghề mộc, nghề gỗ (xây), nghề rèn, trồng dâu nuôi tằm, ương tơ dệt lụa. Thế phả dòng họ Trần, xã Hồng An có chép: vào thời vua Lê Thánh Tông (1460 - 1497), nhà vua đi đánh Chiêm Thành, bắt được tù binh đem về, lấy ruộng công của nơi xa cấp cho người Chiêm cày cấy... Người Chiêm tụ họp lại dựng nhà lập 35 ấp, ngày khẩn hoang cấy lúa, trồng dâu chăn tằm, đêm đánh cá, dệt vải. Ở Phương La, xã Thái Phương, huyện Hưng Hà còn lưu truyền câu ca dao nói về nghề dệt: “Càng rộng đường go, càng to vốn sợi”, hoặc “Khéo quay tơ, lơ dệt cửi”, “Con gái dệt nái, tay trái đếm tiền”...

KỶ HỢP BẤT THƯỜNG LẦN THỨ HAI...

(Tiếp theo trang 1)

phòng, chống dịch trong bối cảnh đại dịch diễn biến phức tạp, nguy hiểm khó lường, đe dọa sức khỏe và tính mạng của người dân.

Nghị quyết số 30/2021/QH15 không chỉ là một sáng kiến lập pháp mà còn hơn thế là một

sáng kiến lập pháp rất đặc biệt, cùng với cơ chế đặc biệt, đặc thù, đặc cách. Quốc hội đã chia sẻ trách nhiệm hay nói đúng hơn là trao quyền của Quốc hội cho Chính phủ. Đây là một cách làm chưa từng có tiền lệ trong lịch sử luật pháp Việt Nam. Chính điều

này đã tạo nên sức mạnh tổng hợp, được cả hệ thống chính trị và người dân Việt Nam trong và ngoài nước, bạn bè quốc tế đồng tình ủng hộ, huy động được tối đa các nguồn lực cho công tác phòng, chống dịch.

Các đại biểu cũng cho rằng, trong tình hình hiện nay dịch vẫn đang diễn biến phức tạp, biến thể mới lại tiếp tục phát sinh, các đại biểu bày tỏ thống

nhất với các kiến nghị của Chính phủ. Đồng thời, đề xuất các giải pháp cụ thể, chi tiết vào các nội dung cho phép thực hiện chuyển tiếp một số nội dung quy định tại Nghị quyết số 30/2021/QH15, các hoạt động phòng, chống dịch của cơ sở y tế và chế độ, chính sách đối với người được điều động tham gia phòng, chống dịch để kịp thời tháo gỡ những khó khăn,

wướng mắc, tồn tại hiện nay. Đồng thời, cần nghiên cứu áp dụng thêm cơ chế đặc biệt, đặc thù, đặc cách đối với việc mua sắm vật tư y tế, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, hóa chất trong bối cảnh dịch bệnh; phải tăng cường công tác phân tích, dự báo; tăng thêm kinh phí cho ngành y tế để tăng cường công tác phân tích, dự báo phòng, chống các dịch bệnh...

ĐÔNG HƯNG

Phát động thi đua yêu nước năm 2023

Đồng chí Trần Thị Bích Hằng, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh trao bằng khen của Thủ tướng Chính phủ cho các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc.

Chiều ngày 7/1, UBND huyện Đông Hưng tổ chức hội nghị tổng kết phong trào thi đua năm 2022, phát động thi đua yêu nước năm 2023. Đồng chí Trần Thị Bích Hằng, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh; lãnh đạo một số sở, ngành của tỉnh tới dự.

Năm 2022, phong trào thi đua yêu nước của huyện Đông Hưng tiếp tục có nhiều chuyển biến tích cực, đổi mới và sáng tạo trong tổ chức thực hiện, phát triển cả về bề rộng và chiều sâu, đều khắp trên các lĩnh vực. Phong trào thi đua trở thành động lực thúc đẩy mạnh mẽ hoàn thành thắng lợi các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh... Tổng giá trị sản xuất của huyện tăng 11,5% so với năm 2021; có 30 dự án đăng ký đầu tư trên địa bàn với số vốn đăng ký đầu tư trên 1.100 tỷ đồng. Đời sống của nhân dân được nâng cao, tỷ lệ

hộ nghèo giảm còn 2,16%. Phong trào giáo dục của huyện năm học 2021 - 2022 dẫn đầu toàn tỉnh.

Năm 2022, huyện Đông Hưng có 2 tập thể được Chính phủ tặng cờ thi đua, 6 tập thể, cá nhân được Thủ tướng Chính phủ tặng bằng khen; nhiều lượt tập thể, cá nhân được các cấp khen thưởng.

Năm 2023, các cấp, ngành, đơn vị, địa phương trên địa bàn huyện tiếp tục thi đua phấn đấu hoàn thành và hoàn thành vượt mức các mục tiêu, nhiệm vụ, góp phần thực hiện thắng lợi nghị quyết đại hội đảng các cấp.

Tại hội nghị, đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh đã trao bằng khen của Thủ tướng Chính phủ cho 6 tập thể, cá nhân; các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong thực hiện phong trào thi đua yêu nước năm 2022 được biểu dương, khen thưởng.

THU HIỀN

Tổng số thu BHXH, BHYT, BHTN đạt trên 5.400 tỷ đồng

Sáng ngày 7/1, Bảo hiểm xã hội (BHXH) tỉnh tổ chức hội nghị tổng kết công tác BHXH, bảo hiểm y tế (BHYT) năm 2022, triển khai nhiệm vụ năm 2023. Đồng chí Trần Thị Bích Hằng, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh tới dự.

Năm 2022, BHXH tỉnh tiếp tục thực hiện các giải pháp đồng bộ nhằm thực hiện tốt công tác thu, phát triển người tham gia BHXH, BHYT, bảo hiểm thất nghiệp (BHTN). Hiện nay, BHXH tỉnh đang quản lý 225.824 người tham gia BHXH bắt buộc; 52.770 người tham gia BHXH tự nguyện và 214.830 người tham gia BHTN. Toàn tỉnh có 1.658.199 người tham gia BHYT, chiếm 88,5% dân số của tỉnh. Năm 2022, tổng số thu BHXH, BHYT, BHTN đạt trên 5.400 tỷ đồng, tăng 494,9 tỷ đồng so với năm 2021.

Năm 2023, BHXH tỉnh tiếp tục bám sát chỉ đạo của trung ương, của tỉnh về công tác BHXH, BHYT. Giải quyết, chi trả kịp thời các chế độ BHXH, BHYT, BHTN theo đúng quy định của pháp luật; quản lý, sử dụng hiệu quả quỹ BHXH, BHYT, BHTN; đẩy mạnh giao dịch điện tử, ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động nghiệp vụ.

Phát biểu tại hội nghị, đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh ghi nhận và biểu dương kết quả ngành BHXH đạt được trong năm 2022. Về nhiệm vụ trong thời gian tới, đồng chí đề nghị BHXH tỉnh cần tiếp tục quan tâm, tuyên truyền chính sách pháp luật về BHXH, BHYT, BHTN bằng nhiều hình thức để mọi người dân, mọi đối tượng đều được cung cấp đầy đủ nhất thông tin về chính sách ưu việt của Đảng và Nhà nước. Tiếp tục chủ động phối hợp với các sở, ngành giải quyết những tồn đọng, nhất là vấn đề nợ đóng, trốn đóng BHXH, BHYT, BHTN, từ đó giải quyết triệt để, thực hiện đúng các quy định của pháp luật, bảo vệ quyền, lợi ích của người tham gia. Ngành BHXH cần quản lý chặt chẽ quỹ BHXH, BHYT, BHTN, sớm phát hiện và ngăn chặn các hành vi trục lợi chế độ, chính sách. Cùng với đó, quan tâm giáo dục đạo đức công vụ, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý, số hóa giao dịch điện tử.

DUY TÙNG

Trao quà tết cho các bệnh nhi có hoàn cảnh khó khăn

Sáng ngày 7/1, đồng chí Trần Thị Bích Hằng, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh cùng lãnh đạo Hội Doanh nhân trẻ tỉnh trao quà tết cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn đang điều trị nội trú tại Bệnh viện Nhi Thái Bình và Bệnh viện Đa khoa thành phố Thái Bình.

Thăm hỏi, động viên và tặng quà các bệnh nhi, đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh chia sẻ với khó khăn của gia đình các cháu, mong các bậc phụ huynh nỗ lực phối hợp với cơ sở y tế tập trung điều trị để các cháu sớm mạnh khỏe trở về. Đồng chí đề nghị cán bộ, bác sĩ, y tá các bệnh viện bên cạnh thực hiện tốt chuyên môn chữa bệnh cứu người cần quan tâm tạo điều kiện thuận lợi, tổ chức một số hoạt

động thiết thực để các bệnh nhi phải ở lại bệnh viện điều trị được đón tết đầm ấm, vui vẻ.

Hưởng ứng chương trình “Mùa xuân cho em” do Hội Doanh nhân trẻ tỉnh phát động, trong đợt này, các doanh nghiệp, doanh nhân trẻ trên địa bàn tỉnh đã quyên góp, ủng hộ tặng 72 suất quà tết bằng tiền mặt với tổng kinh phí hơn 50 triệu đồng cho các bệnh nhi có hoàn cảnh khó khăn. Đây là tấm lòng của các doanh nhân trẻ với mong muốn chung tay cùng cộng đồng chia sẻ khó khăn, chăm sóc trẻ em, nhất là trẻ em nghèo có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn.

KHẮC DUẤN

Việt Nam đã ghi nhận ca mắc Covid-19 nhiễm biến thể phụ XBB ở Thành phố Hồ Chí Minh và Tây Ninh. Hiện các nghiên cứu đang được tiến hành để hiểu rõ hơn về khả năng tránh miễn dịch của biến thể này.

Thái Bình: 6 bệnh nhân Covid-19 đang điều trị tại các cơ sở y tế

Theo báo cáo của Sở Y tế, ngày 6/1, các cơ sở y tế không có thêm bệnh nhân Covid-19 nhập viện điều trị. Tổng số bệnh nhân Covid-19 đang điều trị tại các cơ sở y tế là 6 bệnh nhân.

Tính đến hết ngày 6/1, Thái Bình đã tiêm được hơn 4,33 triệu mũi vắc-xin phòng Covid-19, trong đó, người từ 18 tuổi trở lên đã tiêm mũi 3 đạt hơn 95,5%; trẻ từ 12 - 17 tuổi đã tiêm mũi 3 đạt gần 69,5%; trẻ từ 5 - 11 tuổi đã tiêm đủ 2 mũi vắc-xin là hơn 70,8%.

HOÀNG LANH

SỐ ĐIỆN THOẠI TIẾP NHẬN CÁC THÔNG TIN VỀ DỊCH COVID-19

SỞ Y TẾ:
0969.851.212
0227.3640.786

TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH:
0931.581.292 - 0914.590.476
0227.3831.885

Thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19
Đường dây nóng: 1800 9402 - 0227.3831.398

Tình hình dịch Covid-19 đến ngày 7/1

Thế giới: Hơn 668 triệu người đã mắc Covid-19

Tính đến chiều ngày 7/1, số ca mắc Covid-19 tại các quốc gia, vùng lãnh thổ là hơn 668 triệu ca, trong đó hơn 6,7 triệu người đã tử vong.

Việt Nam: Số ca mắc Covid-19 mới trong ngày giảm

Bản tin phòng, chống dịch Covid-19 của Bộ Y tế cho biết, ngày 7/1, cả nước ghi nhận 64 ca mắc Covid-19 mới.

Đến nay, cả nước đã tiêm được hơn 265,5 triệu mũi vắc-xin phòng Covid-19.

Trong ngày, 36 bệnh nhân Covid-19 được công bố khỏi bệnh. Số bệnh nhân Covid-19 nặng đang phải thở oxy là 23 bệnh nhân.